

UDVARHELYI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fil. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 6 korona.

Felelős szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora
50 fillér. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Nemzeti műveltség és morál.

Korunk mutatja, hogy a műveltség egyedül nem lehet úgy az egyes emberek, mint a népek boldogságának alapja. A műveltség erős alapot kíván, a fejlődés csilhatatlan vezetőt, a ki egyik szemével a múltba, a másikkal a jövőbe tekint s az az alap, ez a vezető: az erkölcs. Nem a műveltség, hanem az erkölcs mutatója a népek életerejének.

Oly tétel, a melyet nem kell bizonyítani, s a melyet megczáfolni sem lehet.

Olvassuk a történelmet, abból megtanulhatjuk, hogy a pusztá műveltség csak üres forma, s hogy a föld felett uralkodó római birodalom egyes tartományai majd mind oly népek által foglaltattak el, melyek számra és értelmiségre nézve a meggyőzött lakosoknál sokkal alantabb állottak.

Nem az a baj, hogy kis nép vagyunk, hanem az, hogy nincs kellő erkölcsünk; műveltségünk képe külsőleg vonzó színárnyalatokat mutat, — kedves kép, — de nem a szívárvány ragyogása az, mely reményt kelt, mert műveltségünknek nincs alapja, korunk nem a nemes szenvedélyek és nagy eszmék kora. Semmi szenvedély a rajongástól a nemes önzésig, semmi érdek a haza eszméjétől a birtok eszméjéig, semmi erkölcs a hittől a törvényekig, a közérzelemtől a családérzelemig nem kívánja jogait fenntartani.

De nem, — egy szenvedély mégis él és uralkodik: az önérdék, az önzés. Ez az alapja az erkölcsi corruptiónak, mely társadalmunkat veszélylyel fenyegeti. Korunk nem a nemes szenvedélyek és nagy eszmék kora.

A nemzet életerejének nagy mérője továbbá a nemzeti érzés; ennek lanygulásával a nemzet is mint ilyen közelebb és közelebb jut sirjához, s vajjon ma, midőn a kozmopolitizmus, a világpolgárság mérges növénye terjed, nem mondhatjuk-e a költővel „pusztulunk, veszünk“.

A kik a világpolgárság tündöklő napját emlegetik, felejtik, hogy a nap sugarai egy maguk még nem termékenyitene. A tündöklő napsugarak eső nélkül a legszebb mezőket és virágokat kopár sivatagokká égetik.

Nemcsak a jelen kor, hanem a rég letűnt zivataros századok hullámain is a nemzeti önérdék tartott fenn bennünket és a nemzeti érzés lobogó lángja melengette azon nemes sziveket, a kik átérzve a multak dicsőségét, fájlalva a jelen sivárságát, szították a nemzet keblében a tüzet, melynek elhamvadásával a nemzet is elhal. A költők valának e tűz élesztői, a nemzeti érzés kifejezői.

Jelen korunk nem tud így hevülni. Ma inkább az a jelszó járja: Hazánk széles e világ.

Korunk gyermekeinek a nemzeti eszme szűk, korlátolt; — általánosabbeszemlékért rajonganak; szívük nem egyedül nemzetükért dobog, hanem, a mint mondják, az általános emberszeretet érzésétől hevül.

És mégis mit tapasztalunk? Az ész elfogult, a felfogás korlátolt, az ítélet egyoldalú s a szív? . . . üres és kihalt. Midőn kicsinyléssel említik a nemzeti szűkkeblőséget, s az általános emberszeretet elvét hangoztatják, kivonják magukat legközelebbi tartozásaik s kötelmeik alól.

Az ilyeneknek szólnak a költő szavai: Tekints szivedbe s ott leled a természettől vett tudományt, mely szerelmedet egy háznéphez, s azontul egy házához lánczolja.

Korunk nem a nemzeti érzések és eszmék kora, hanem az emberszereteté. De ne higgyük, hogy az ivadék, mely azt a nemzetet, melynek keblében nevelkedik s él, nem szereti, szeretni tudja az emberiséget, lelkesedni tud ideálokért! Az ember, mely nemzetét, s az emberiséget nem szereti, kit szerethet? Csak önmagát! S a hol az önszeretet, az önzés a főrugó, lehet-e ott erkölcs, mely mindennek alapja és talpköve. S mondja valaki, hogy korunkban az általános emberszeretet köpenyge alatt nem a legnagyobb önérdék, s önszeretet lappang-e?

S ezen önszeretet, mely a világ polgári eszmék szüleménye, az, mely korunk egyik legnagyobb betegsége, mely társadalmunkra is a corruptio bélyegét nyomja rá.

A nemes érzelmek és indulatok szunnyadnak; a nemzeti nagy érdekek s lelkesedés ideje lejárt; az emberiség érdekeiért való küzdelmek nem a nemes

felhevülésből származnak, hanem csak az ész rideg parancs-szavára történnek.

Az ész kutatásai évezredek óta folynak, a tudomány vívmányai évről-évre szaporodnak, s vajjon növekedett-e csupán az ész révén az emberi nem boldogsága?

A jelszó: szabaddá tenni az emberiséget. Mi-ben áll ez? Lerontani az oltárokat, kitépni az emberiség szívéből a hitet, megsemmisíteni s porba dönteni a tekintélyt. Am az ész világít, de nem melegít; nem képes boldogítani.

Valamint a virágból a pók mérget, a méh pedig mézet szív, úgy lehet az ész és műveltség az emberi nem jóltevője az erkölccsel párosulva s ugyancsak az emberi nem boldogságának megölője, ha a morált meg akarja semmisíteni.

Jer büszke rationalista! pillants az emberi ész történelmébe, lapozd át a küzdelmek és tévedések e történetét, utazd át a kutató ész által első lépésétől napjainkig betutott utat, s tapasztalni fogod, mily kevés, világosság az, a mi itt-ott jótékonyan hat üdítő pontot kereső szemedre.

Átlapozva a bölcselkedés történetét, látva a hiu erőlködést: megfejteni azt, a mit az ember csupán eszével meg nem fejthet, elérni azt a magaslatot, a melyre az ember a maga erejéből nem emelkedhetik, azt fogjuk tapasztalni, hogy úgy az egyes ember életében, mint a nemzetek törekvéseiben feltétlenül szükséges az ész és szív együttes uralma; a műveltség és nemzeti önérdéknek morállal való párosulása.

Belföld.

A végrehajtási törvény módosítása. Az igazságügyi miniszteriumban elkészítették a végrehajtási törvény módosításának előadói javaslatát, mely úgy az ingó, mint az ingatlan dolgok tekintetében a végrehajtás alul kivett tárgyak körét az eddiginél jóval messzebb kiterjeszti. Az ingatlanra nézve megállapítatik a legkisebb ajánlat, az érték minimum, a melyen alul semmi szín alatt sem szabad eladni a fekvő jószágot. Az eddigi szokás, hogy „becsáron alul is“ a legtöbbet ígérőnek eladatik, ki lesz küszöbölve.

Gyöngéd férj.

A gyorsvonat a maga módja szerint gördült a sineken, mindegyre közelebb jutva a végső állomáshoz. A kocsi tavaszi napfény ragyogott be, a minek következtében itt-ott össze is huzták a függönyöket, mert hát a napsugárnak is megvan a maga csiklandós hatása.

A mozdony után harmadiknak vagy negyediknek következett az étkezőkocsi, a mely után a waggonok egész lánczolata kapcsolódott, úgy, hogy csakis a kanyarulatoknál lehetett belátni a vonat végét. Késő délután lévén már, az étkezőkocsiban csak ketten ültek, eldiskurálva egy flaskó mellett. Körülbelül az unalmat kergettük s a tárgy, a melyről szó volt, nem igen kötött le bennünket. Így azután mindent észrevettünk, a mi a kocsi történt. Láttuk az unatkozó pinczért, a mint az orrát vakargatta s a mint száz és száz módon igyekezett némi szórakozáshoz jutni; láttuk a szállingó legyeket s ha nem csalódom, a polczon levő üvegeket is összeolvastuk.

Igen természetes hát, hogy az a köpcz és erősen ösbecsavarodott bácsi, a ki olykor-olykor belépett s a ki a pinczérnek futó dolgot adott, nyomban feltűnt és ismertté vált. Mikor először belépett, egy pohár vizet kért. Lehetőleg friss és hideg vizet. Mikor megkapta, szépen odább állt vele. A vonat persze jobbra is, meg balra is zökkent, a minek következtében az öreg ur csak lassan és vigyázva haladhatott a vízzel, a melyből így is kilotytyant valami.

Az ut, a mit megtett, mert a leghátulsó kocsi vitte a vizet, nem volt a legkellemetesebb, mert egyből a másikba kellett lépni, az ajtókat nyitogatni és be is csukni. Azonkívül a kocsi folyósóin is sokan álltak. Kővér mamák, a kik nem egyhamar nyitnak utat. Nem hiányoztak a futkározó, mindenkinek neki szaladó kedves gyermekek sem, a kiknek bizonyos időközben sirórohamaik vannak s a kik elől óvatosan ki kell térni. Az öreg ur tehát nem valami gyorsan tehetta meg az utat s az illetőnek, a kinek a vizet vitte, várakozni kellett.

Mindent megbeszéltük magunk között s kellően méltányoltuk a bácsi udvariasságát.

Nem sok idő múlva, mikor a pinczér éppen a légyfogásra szánta el magát, az öreg ur megint beállított. Az üres poharat hozta vissza s a pinczérnek borralalót adott. Nekünk, a kiket már az imént is ugyanazon a helyen látott, udvariasan köszönt és távozott, hogy a legutolsó kocsi térjen vissza, a hol valakinek eloltotta a szomját.

Hosszu állomások következtek s a vidék igen sivár volt, a mi azt is jelenti, hogy a perczek lassan, nehezen multak. A lapos föld, a mindig egyforma tanyák s a változatlan órházak valóban nem nyújtottak látnivalót s nagy, nagy ásitás terjengett a vidék fölött.

Ily helyzetben, ily körülmények között, szinte jól esett, hogy a vizes-bácsi újra megmutatta magát. Még a pinczér is megörült neki, a kitől ezuttal konyakot kért, azzal, hogy vizes pohárba adja neki, mert a kicsiből kilotytyog. A mig pedig a pinczér nagy

szolgálatkészséggel teljesítette a kérelmet, az öreg ur, mint valami ösmerősökhöz, hozzám fordult s így szólt:

— Nincs vigyázatlanabb teremtés az asszony-nál. A mi jól esik, abból mohón eszik és elrontja a gyomrát. A feleségem éppen így tett s most nem tudja, hogy mit tegyen. Először azt hitte, hogy szomjas s kiszült, hogy nem az. Hogy nem annyira a víz, mint inkább a konyak segít rajta Tessenek elhinni, hogy az asszonyok néha a gyermekeknek is rosszabbak.

A pinczér ekkor már elkészítette a konyakot s az öreg ur azzal együtt eltávozott, hogy most már harmadszor tegye meg az utat az utolsó waggon és az étkezőkocsi között, keresztültepeve minden akadályon.

Eltűnésével a férjéről kezdünk beszélgetni, a kiknek tengernyi kellemetlenségük támad, ha a feleségükkel utaznak. Már a készülődés idegeskedéssel jár, a mit a málhák és az apróságok csak növesztenek. Azután az asszonynak minden baj. A vonat rázása, az utitársak, a szivarfüst, a függöny, a lég-huzam s különösen a mider. Most éhes, majd szomjas, hogy türelmetlen legyen és félig pityeregve emlegesse az édes mamáját, a ki gyöngédebb, jobb és kedvesebb volt hozzá, mint a férje most.

Azután szünet állt be a társalgásban s egyéb mulatság helyett a pinczérrel néztünk farkasszemet, a ki dudorászi kezdett, de a ki a csönd hirtelen beálltakor elhallgatott s némi zavarral meredt ránk.

A férj, a kivel megismerkedtünk, újból visszatért az üres pohárral, tudatva velünk, hogy a konyakkal sem értek el kedvező eredményt. Az asszony megízlelte, de köhögni kezdett tőle s így nem itta

De ki lesz zárva annak a lehetősége, hogy vagyontalan emberek, tisztán spekuláció céljából a csekély bánatpénz kockázatát mellett és a hitelezők kijátszása tekintetéből meg vegyék az ingatlant s a hátralékos vételért ki nem fizetvén, folyton új árveréseket tűzessenek ki az ingatlanra úgy, hogy a folytonos költségek és kamatok az ingatlan értékét fölemésztik, a hitelezők pedig pénzükhöz jutni nem tudnak. Az ingatlanok árverezésére nézve igen fontos újítás a mostani végrehajtási törvény 156. §-ának a közös fekvő birtok árverésére vonatkozó intézkedésének megszüntetése. Ez a 156 szakasz igen sok visszaélésre adott alkalmat. Különösen a falusi kisbirtokokat ezen az alapon igen könnyen el lehetett kótyavetyélni. Például megosztzkodtak a testvérek atyjuk földjén egyenlő arányban. Most valaki meg kívánta azt a birtokot, de tisztességes uton nem tudott ahhoz jutni. Nem tett tehát egyebet, mint valami bizalmas emberével megvettette egyik testvér örökségét. Ez ellen a „strohmann“ ellen azután árverést kért a legkedvezőbb időben. Mivel az eddigi törvény szerint az egész birtok, az egész osztatlan jószágtest árverés alá került, az élelmes árverező pottom áron a kérdéses birtokba ülhetett. Ezek az úgynevezett „kisajátítások“ meg lesznek szüntetve, mennyiben a közös tulajdonnak csak azt a hányadát szabad eladni árverésen, a mely az adós tulajdonát képezi.

Udvarhelyvármegye közgyűlése. Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága *Hollaki* főispán elnöke mellett 24-ikén, csütörtökön tartotta meg az évi első rendes közgyűlést, a bizottsági tagok szokatlan nagy érdeklődése mellett. A közgyűlésre a főispánt *Damokos* alispán indítványára Dr. *Török* Albert vezetésével egy küldöttség hívta meg, amelyben Br. *Kemény* Béla, *Menyhárd* András, *Gyárfás* Endre, *Ugron* János, *Végh* Mihály, *Sebestyén* Mózes és *Ugron* Zoltán vettek részt. A főispán az elnöki széket a tagok éljenése közben foglalta el. A megnyitó hangja nagyon is elégikus volt, a mennyiben hét halálesetről emlékezett meg. Horánszky miniszter haláláról szép nekrológot mondott, amelyben az elhunyt miniszter érdemeit megkapóan méltatta. Indítványára a közgyűlés részvétét a jegyzőkönyvben is megörökítette, s özvegyen maradt nevéhez, ugyszintén a *Tisza Kálmán* özvegyéhez részvét iratot intéznek. A megye nagyszülőitől, *Tibád* Antal közig. bíró haláláról is megemlékezett, a kinek emlékét jegyzőkönyvben örökítették meg. Dr. *Kovács* Mór, *Ferenczi* Károly, *Ádám* Domokos és *Elekes* Balázs törv. hat. biz. tagok elhunytá föltt érzett részvétüket szintén jegyzőkönyvre vették. Az elnöki megnyitó keretében megemlékezett a kormányon azon jóindulatú támogatásáról, hogy a vármegyét különböző címek alatt közel 100 ezer korona segélyben részesítette, a mit a miniszternek feliratilag fognak megköszönni. Az elnöki megnyitó kapcsán *Ugron* Zoltán biz. tag szólalt föl, a ki Horánszky érdemeit méltatta. A kormányrendeletek között volt a belügyminiszternek

azon leirata, amelyben a vármegye monographiájának megírása alkalmából felmerült 4595 kor. fedezetlen költségre kért állami pótvadalmazást megtagadja. A közgyűlés az áll. vál. javaslatát, amely szerint ez összeget 1904. évi esztendőjából kívánja fedezni, elfogadta. A szombatfalvi N.-Küküllő vashidnak az áll. építészeti hivatal által kidolgozott tervét, ugyszintén a 2. számú műtárgy betoncsővel való helyettesítési tervét és költségvetését 56552 korona összegben, elfogadták. A tárgysorozat kimagasló pontját kétségen kívül az 1901. évről szerkesztett alispáni jelentés képezte. A mintegy 20 nyomtatott ivre terjedő és az egész közigazgatás állapotát felölelő jelentést a biz. tagoknak már napokkal korábban megküldték, s így azt felolvasottnak tekintették. A közgyűlés *Damokos* alispánnak alapos és érdekes munkájáért *Ugron* Zoltán indítványára elismerést szavazott. Az alispáni jelentéssel kapcsolatosan tudomásul vették *Barabás* András árvaszéki elnök jelentését is. Az Udvarhelymegyei takarékpénztárnak, a vármegye egyik korábbi közgyűléséből tett megkeresésére adott azon válaszát, hogy az alispánnak az ügykezelés koronkénti betekintésére felbatalmazást ad, tudomásul vették *Tárgysorozatra* volt véve az alispánnak a vármegyei ház földszinti részében szükséges átalakítások és főispáni lakás létesítése tárgyában teendő előterjesztése, a melyet azonban a főispán kívánságára tárgysorozatról levettek. A vármegyei gazdasági egyesület egy gazdatanácsosi állás rendszeresítését kéri a törvényhatóságtól. Az állandó vál. javaslatára az alispánt megbízták, hogy az őszi közgyűlés elé ez ügyben javaslatot terjesszen elő. A választások rendén a kandidáló bizottságba a közgyűlés *Ugron* Jánost, *Gyárfás* Endrét, *Soó* Gáspárt küldötte ki, míg a főispán a maga részéről Br. *Kemény* Bélát, *Ugron* Zoltánt és *Lántzky* Sándort kérte föl. A bizottság az árvaszéki ülnöki állásra, mint egyetlen pályázót Br. *Orbán* Jánost, míg a szolgabírói állásra Dr. *Biró* Albertet, Dr. *Fodor* Boldizsárt és *Lukácsffy* Józsefet jelölte. Időközben azonban *Fodor* pályázati kérését visszavonta, s a közgyűlés közfelkiáltással árvaszéki ülnöknek *Orbán* Jánost, szolgabírónak pedig *Lukácsffy* Józsefet választotta meg, akik az esküt nyomban le is tették. A községi ügyek között volt felvéve Sz. udvarhely város képv. testületének a városi el. iskola építési ügyében hozott azon határozata, amely szerint azt, a barompiacztér sortépiaczi részén kívánja felépíttetni. Ez ellen a törv. hat. felebbezéssel éltek, azonban a közgyűlés azt elvetette s a városi képv. testület határozatát helyben hagyta. Az átiratok között tárgyalták Hevesvármegye azon átiratát, amely szerint *Kossuth* Lajos és a 48-as honvédek érdemeinek törvénybe iktatását kéri a képviselőháztól. A közgyűlés úgy ezt, mint Nagy-Váradnak az önállóvámtérület érdekében ugyancsak a képviselőházhhoz intézett feliratát tudomásul vette. A Jótékony nőegylet segély iránti kérésének alap hiányában nem tehettek eleget. A tárgysorozatot a póttárgysorozattal együtt 104 pontból állott, amelyet már délután 4 órára letárgyaltak.

Neveljünk iparosokat!

A képviselőházban most folyó közoktatásügyi költségvetési vita során figyelemre méltó beszédet mondott *Wlassics* Gyula kultuszminiszter. Keményen megleczkéztette a magyar társadalmat, mely fiait úgynevezett uri-pályára neveli, fiskálist, orvost vagy hivatalnokot farag belőlük s a világot sem szánná vagy egyet is az iparos pályára. A miniszter elítélte ezt a helytelen irányzatot és fenne hangoztatta a demokratikus munka tiszteletét.

Valóban ideje volt, hogy a magyar közoktatásügy vezetője megtegye ezt a kijelentést és helyes utra terelni igyekezzék a szülők felfogását és ifjúságunk nevelését. Igazi átokként súlyosodik az országra, hogy „jogász-nemzet“ vagyunk. Az országgyűlésen az alkotmányos korszak beállta óta jobbra meddő politikai és jogi viták folynak. Sőt mostanában is holt paragrafusokról esik a legtöbb szó, a helyett, hogy a nemzet vitális érdekeit vitatnák meg és a gyakorlati élet, a közvagyonosodás, a társadalmi téren való boldogulás problémáit igyekeznének megoldani.

Főlöszleg időfecsérléssel töltik az időt, a mikor az ország súlyos gazdasági válság alatt nyög és pusztulóban van a gazda, kereskedő és iparos világ.

Elcsépezt frázisokkal dobálóznak, a mikor segedelemre és komoly munkára volna szükség. Érti ezt a hazának minden polgára, csak csodálatos módon azok nem, a kik a haza sorsát intézik.

E szomorú helyzetből csak egyetlen kibontakozási mód van. Ha szakítunk az eddigi szerencsétlen iránynyal és miuden erőnket a közgazdasági kérdések megoldására fordítjuk. Tegyük le végre az urhatámságról, a nagyzási hobortról és tüzzünk ki magunk elé gyakorlati célokat. Ne adjuk fiainkat egyetemi pályákra, hiszen látjuk, hogy az egyetemekről kikerülő ifjak évről-évre növelik a szellemi proletárok elijesztő számát. Már pedig a kenyéruclküli intelgens emberek ma-holnap több gondot okoznak az államnak és társadalomnak, mint a foglalkozás nélküli munkások.

Neveljük gyermekeinket gyakorlati pályákra, főleg iparosoknak. De az eddigi szokásoktól eltérőleg nem csupán a rossz előmenetelű fiukat, hanem a jó erkölcsű, jó igyekezetű és ambíciózus tanulókat. Uri családaink tegyenek le az ósdi előítéletéről, melylyel gyakorlati életpályák iránt viseltetnek. Vegyenek példát a külföldtől, a hol a legelőkelőbb családok sarjai mennek kereskedőknek, gyárosoknak és iparosoknak.

Angliában nem egy lordnak a fia iparos vagy kereskedő és rendszerint a család támasza, a ki anyagilag segíti politikai pályán levő rokonait. A főuri családok éppen oly büszkék gyakorlati pályán működő tagjaikra, mint azokra, a kik politikai téren vagy a csatatéren szereznek hirt és dicsőséget.

Németországban a porosz „juncker“ családok fia mind több ipari és gyári vállalkozásba fognak

meg. Ő fogyasztotta el és konstataálni kénytelen, hogy elég jó volt. A konyak mintha felvillanyozta volna a bácsit, a ki ezuttal fürgébben és bátrabban indult vissza a feleségéhez.

A konyak dicsérete a pinczért arra bírta, hogy nekünk is följajánlja. És miután mi a csapdába belementünk, az unalomból pár percet kiszakítottunk. Mikorra az egyhangúság s az ásitás ideje megint beköszöntött, akkor már a gyöngéd férj újra ott volt.

Narancs után tudakozódott s igen megörült, mikor kapott. Hármat választott ki a szebbek közül és tányért meg kést kért hozzá, mert a felesége épen úgy szokta fölívagni a narancsot is, mint az almát.

Mi kérdezősködni kezdtünk ő nagysága egészségi állapota fölül s ő azt mondta, hogy még mindig rosszul érzi magát. Égető szomjúság kinozza, s eddig még mi sem adott enyhületet neki. Most azonban erősen bizik, hogy a narancs jót fog tenni.

Be kell azonban vallani, hogy a gyöngéd férj erősen csalódott a narancsokban, a melyek közül kettő és fél visszakerült.

— Ezt is hiába vittem. Még arra sem képes, hogy kiszopogassa a nedvét. Valóban nem tudom, mi lesz vele?

Ekkor már aggodalmas arcczal hagyta el az étkezőkocsit s mielőtt az ajtón kilépett volna, megcsóválta a fejét. A kalauz e percben lépett be s attól azt kérdezte, hogy vajjon van-e a vonaton orvos? A kalauz nimmal válaszolt, s látszott rajta, hogy nem igen vette komolyan az öreg ur kérdését. Még a vállát is vonogatta.

Mörülbelül tíz-tizenöt perc telt el azután addig, míg a gyöngéd férj újra megjelent, ki tudja hányadszor téve már meg az utat a waggonokon és átjárókon át. A gyorsvonat összes utazói ösmerhették mert alig ha volt közöttük olyan, a kinek föl ne tűnt volna az örökké bolygó ember, a ki hol vizet, hol konyakot, hol narancsot, hol üres poharakot tartott a kezében, ettől is, attól is bocsánatot kérve a háborgatásért. És a ki a lehető legkevesebb időt töltötte a fülkéjében a felesége mellett.

Ezuttal szodabikarbonikát kért a pinczértől, de eredménytelenül. A kért orvosság hiánya majdnem kétségbeesetté tette a gyöngéd férjet, a ki mintha a kezeit tördelte volna. Mi lesz most már az asszony-nyal, a kinek rettentő gyomorégése van.

A helyzet rám nézve megható volt s mód fölött örültem, hogy nálam volt ez az orvosság. Mikor pedig megmondtam szegény utitársamnak, majd hogy a nyakamba nem borult. Hanem hát nem adhattam oda azonnal neki, mert az utitáskámban tartottam, az pedig az egyik fülkében húzta meg magát. A mig én odamentem, addig ő vizet kért. Azt mondta, hogy a mint a vízzel visszatérőben lesz, majd rám talál és átveszi. Rám is akadt hamarosan, de hát hiába, mert én nem találtam a szódát, pedig már összevissza hánytam az utitáskát.

— Itt van. Okvetlenül itt van. Legyen egy kis türelemmel — szóltam hozzá.

De ő nem képes a türelemre. Arra kért, hogy vigyem majd utánna az utolsó waggonba. Addig megnyugtatta az asszonyt.

Ezután eltipeggett, kétszer-háromszor is visszanezve, abban a reményben, hogy hátha ráakadtam a keresett tárgyra.

Pár perc mulva már megvolt a szoda bikarbonika s azzal együtt siettem az utolsó kocsiba. Az első fülkében egy öreg házaspár bóbiskolt, teljes egészséges állapotban. A másodikban fiatal urak ültek körül egy bördödöt és kártyáztak. A harmadiknak az ajtaja be volt téve és még le is függönyözve. Egy darabig haboztam, de azután mégis kinyitottam az ajtót, nagy, igen nagy öröme az öreg urnak, a ki fölugrott és a ki azzal mutatott be csodálatosan csinos és fiatal feleségének, hogy én vagyok az az ur, a kinek szódája van.

Ő nagysága bágyadtan fogadta a köszönésem és semmi különös örömet sem árult el. Sőt úgy tetszett, ha mindjárt csak egy röpke pillanatra is, mintha haragos indulat futotta volna el szépséges arcját.

A mi ezután történt, igen egyszerű. A bájos asszony bevett egy késhegynyi szódát és ivott rá egy kis vizet. Majd megköszönte szívességemet és épen nem marasztott. Én persze távoztam s épen az ajtót akartam betenni, mikor megszólalt s az urához intézte szavait:

— És most, édesem, vigye vissza a poharat.

A jóságos, a gyöngéd bácsit nyomban fölállt és utánam indult, ott hagyván a menyecskét, kivel szemben egy huszártiszt ült és bóbiskolni látszott.

bele. A német császár pedig barátságára méltatja az első német iparost, Kruppot, az „ágyu- király“-t.

Az iparos pálya nálunk sem derogálhat senkinek. A közéletben mind nagyobb tekintélynek és befolyásnak örvendenek azok az iparosok, a kik becsületes munkájukkal, hazafias polgárerényeikkel erre rászolgálnak. Minden fontosabb közügy elintézésénél igénybe veszik jótanácsukat, véleményüket, tapasztalatukat. Minden társadalmi körben szívesen látott vendégek. Előkelő társadalmi intézmények igazgatásában részt vesznek. Tisztelik és megbecsülik őket. Az erkölcsi elismertetésen kívül vagyona tesznek szert. De természetesen azok, a kik komoly képzettséggel, nemes becsvágygyal lépnek erre a pályára és hiven teljesítik kötelességeiket.

Szinte érthetetlen, hogy ilyen viszonyok közt miért idegenkednek jobbmódu családaink attól, hogy fiaikat iparosoknak adják. Az igaz, hogy az iparos oktatást reformálni kellene, hogy színvonala emelkedjék és ne mozogjon oly szűk keretben, mint ez idő szerint. A közoktatásügyi minisztérium a kereskedelmi minisztériummal egyetértőleg majd csak megoldja ezt a kérdést.

De az országnak szüksége van egy erős, képzett iparos osztályra. Különösen most, a mikor mind több kilátásuk van arra, hogy mégis csak teljesül egyik leghőbb hazafias vágyuk: az önálló vámterület. Ha a közgazdasági főlzabradulás órája üt, kell hogy készen találja a magyar társadalmat és iparos világot, melyre nagy és dicső feladat vár az új korokban.

Ez az erős iparos osztály fogja megmenteni a nemzetet a megrázkódtatástól, a mely ennek a nagy változásnak első következménye lesz. A magyar nemzet életképessége, szívós kitartása és ügyessége ki fogja állani a tűzpróbát. Csak egyszer kivívjuk gazdasági önállóságunk, új fény derül a hazára s nagy és nevezetes feladat vár az ország iparosaira.

Dr. K. D.

Ujdonságok.

Személyi hír. Gróf *Majláth* erdélyi kath. püspök 25-én délután városunkba érkezett, ahonnan rövid tartózkodás után, templom szentelésre, Gyergyóba utazott.

Horánszky Nándor halála. *Horánszky* Nándor kereskedelemügyi miniszter nagy hivatalának elfoglalása után negyvenhat napra 19-én este meghalt. Halálának hírére már a vasárnapi reggeli órákban meghozta a táviró, általános megdöbbenést keltve városunkban. Halálának hírére az összes középületek kitűzték a gyászlobogót, hirdelve, hogy egy eszményien tiszta, önzetlen és minden ténykedésében szigorúan következetes magyar politikus hunyt el, akit hazája és nemzete iránt lángoló szeretete hevített és éltetett. Hatvannégy éves korában jutott oda, hogy a megértés jeléül, az ellentétek kiegyenlítésének biztosítékául a kereskedelmi ügyek vezetése rábízott, s ime egy néhány nap múlva elragadta őt a nemzettől a halál, a mely tőle annyi jót remélt. Legyen áldás az emlékére és maradjon meg az ő tiszta jellemének, politikai munkálkodásában önzetlenségének példája az ország javára.

Anyakönyvezetők. A belügyminiszter Udvarhelyvármegyében a fiatalfi anyakönyvi kerületbe *Murvai* Lajos segédjegyzőt, a bágyiba pedig legifjabb *Bence* Ferencz bágyi birtokost anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki és valamennyit a házassági anyakönyvvezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

Nagy idők tanul. Folyó hó 21-én hunyt el Id. *Boros* József városi polgár életének 73-ik évében. Haláláról családja a következő gyászjelentést bocsátotta ki: Alólírottak úgy a maguk, valamint számos közeli és távoli rokon nevében a megtört szív fájdalommal tudatják, hogy a szerető férj, épesapa, nagyapa és hű rokon Id. *Boros* József 48/49-ik honvéd, életének 73-ik, boldog házasságának 42-ik évében hosszas szenvedés után folyó hó 21-én d. e. 9 órakor megszűnt élni. A drága halott hült tetemét f. hó 23-án d. u. 3 órakor fogjuk a helybeli ev. ref. temetőbe az ev. ref. vallás szertartása szerint, Tanoda-utcai lakásáról örök nyugalomra helyezni. Megmérhetetlen a veszteség, s a sajtó sebet csak a viszontlátás reménye enyhíti. Neje: *Orbán* Róza. Gyermekei: *Sándor* és családja, *József*, *Ilona* férj. *Baláska* Károlyné, *Károly* neje és gyermekei, *Domokos* és neje, *Zsigmond* neje és gyermei, *Jula* férj. *Ferenczi* Pálné s gyermekei, *Biri*, *Lajos* és *Poli*. — *Gábor Dénes* János 48/49-ik honvéd f. hó 21. elhunyt.

Dr. Pál Ernő ügyvéd, az ügyvédi kar jeles és ambiciózus tagja, aki eddig a Gyarmathy-féle ügyvédi iroda vezetője volt, május elsejével a szombatfalvi-utca szeglet házában, a Korona-vendéglővel átellenben, önálló ügyvédi irodát nyit. Ajánljuk a jogkereső közönség figyelmébe.

Eljegyzés. *Moskovitz* Vilmos a napokban eljegyezte *Goldberger* Irén kisasszonyt Budapesten.

A Székelytársaság. A székelyudvarhelyi Székelytársaság 21-én tartott összejövetelén tárgyalta a székelykereszturi Székelytársaság azon átiratát, amelyben a folyó év július hó első felében megtartandó székelykongresszus helyül Székelyudvarhely városát kívánják kijelölni. Az átiratot a társaság örömmel vette magáévá, s az eszme megnyerésére, illetve a kongresszus meghívására, a város képviselőtestületét átiratban határozta felkérni. Ez átiratot a képviselőtestület a legközelebbi közgyűlésben fogja tárgyalni.

Micsey a szinikerület ellen. Már ismertettük, hogy *Micsey*, az erdélyrészi első szinikerület igazgatója, Marosvásárhelyt, — mely a szerződés ellenére a városba Krémer társulatát engedte be, — s így a kerületbe belépett összes városokat, pörbe fogta, 10 ezer korona kártérítést követelve magának. A nemrégiben városunkban *Festetich* gróf elnökle mellett megtartott szinügyi anketen, a választmány egyhangulag tiltakozását fejezte ki *Micsey*nek azon tapintatlan eljárásával szemben, hogy egy városnak, illetve egy férfi tévedéseért az összes kerületi városokat pörbe fogta, s kilátásba helyezték, hogy amennyiben *Micsey* ezen pertől nem volna hajlandó elállani, a kerületből kiállanak. Amint most értesítenek *Micsey* e pertől csakugyan visszalépett s azt kizárólag Marosvásárhely, illetve *Mikó* volt főispánnal szemben tartotta csak fenn.

Érettségi vizsgálat. A helybeli ref. kollegiumban a szóbeli érettségi vizsgálat *Dr. Mezei* Ödön főgondnok elnökle mellett f. évi június hó 23. és 24-ik napjain fog megtartatni. A VIII. osztály vizsgálatát május 14. és 15-ik napjain, az írásbeli érettségi pedig ugyanazon hónap 26—30. napjaira van kitűzve. A jelentkezők száma 22.

A székelykongresszus előkészítő bizottsága a folyó év július hó első felében megtartandó kongresszuson, a köipari ügyek előadásával *Spaller* József áll. szakisk. tanárt bizta meg, aki e kivánságnak, mint értesülünk, készséggel tesz eleget.

A városi képviselőválasztók névjegyzéke. Székelyudvarhely központi választmánya folyó hó 22-én *Szakáts* polgármester elnökle mellett állapította meg az 1903. évre szavazati joggal bírók névjegyzékét. A lehető felszólamlások és észrevételek megtehetése végett a névjegyzék május hó 5-ik napjától 25-ig bezárólag a polgármesteri irodában közszemlére lesz kitéve. A névjegyzék összeállítására vonatkozó minden beadvány bélyegmentes.

Az ev. ref. kollegium hangversenye. A székelyudvarhelyi ev. ref. kollegium, mint már mult számban említettük, május 11-én tartja meg nagyszabású hangversenyét a kollegium tornacsarnokában. Az estély műsora a következő: I. rész. 1. „Romeo és Julia,” nyitány *Bellinitől*. *Csanády* Rózsika és *Roediger* Melanie k. a. közreműködésével (zongora 4 kézre) előadja az ifjúsági zenekar. 2. „Az ur itél,” melodráma *Várad* A.-tól. Előadja *Korb* Jolán urhölgy. Zongorán kíséri *Demény* Ferenczné urnő, harmoniumon *Morascher* Hugó zenetanár. 3. „Violin koncert I. II. Op. 77.” *Dancla*-tól. Zongorakíséret mellett előadja *Bedő* Béla VI. o. t. 4. „Gaudeamus.” Régi diákének. Karra alkalmazta *Koessler* J. Előadja az ifjúsági énekkar. II. rész. 1. „Bethlen óda.” Hatszólamu vegyeskar soprán és tenor solóval. Szövegét írta *Váró* Ferencz, zenéjét *Borsai* Samu. Előadja az ifjúsági ének és zenekar. 2. „Összevisszaságok.” (Humoros egyveleg magyar költőkből.) Előadja *Nagy* Elemér tanár. 3. „Magyar népdalok.” Czimbalmón előadja *Ferenczi* Rákhel kisasszony. 4. „Történelmi hangverseny a Rákóczy kor dalaiból, tárogatón előadva, (czimbalom, brácsa és gordonka kísérettel.) A kurucz történelmi dalok rövid magyarozatával. 1. „Rákóczy sirlalma,” az *Ocskay* brigadérosból (*Kun* László). Az ifj. énekkar közreműködésével. 2. Magyar nóta *Czinka* Pannától, (1709.) 3. „Sátoros nóta.” Kurucz motívumokból összeállította *Káldy* Gyula. 4. „Eredeti Rákóczy nóta,” (a mint azt a Rákóczy korban tárogatón fújták). 5. „Rákóczy Sámuel,” (1664-ből). 6. „Kurucz tábori dal,” (1662-ből). 7. „Kuruczdal,” (1704-ből). 8. „Kuruczanya,” (1709.) 9. „Béri Balog Ádám kuruczgenerális nótája. (1709) 10. „Rákóczi, Bercsényi emlékezete.” (1703-ból.)

Helyárak: I. sorok és körszék 3 kor.; a többi 2 kor. Tanulójegy 1 kor. Jegyek előjegyezhetők Gyertyánffy könyvkereskedésében. Meghívók a napokban szétküldetnek.

Holdfogyatkozás. Folyó hó 22-én, kedden teljes holdfogyatkozás volt, melyet részben nálunk is pompásan lehetett megfigyelni. A holdfogyatkozás este 6 óra 17 perczkor kezdődött és 8 óra 57 perczkor volt teljes. A hold 10 óra 2 perczkor lépett ki ismét a föld árnyékából. Az érdekes látványosságnak városunkban nagy nézőközönsége akadt.

Az udvarhelymegyei ev. ref. egyházmegyei értekezlet Székelykeresztúron, folyó évi április hó 30-án, az áll. tanítóképző-intézet tornatermében tartandó társas-estélyének műsora: 1. „Ima.” *Tolnai* G. J.-tól. Éneklő a sz. kereszturkői ev. ref. értekezleti dalkar. 2. Szaval *Gyárfás* Anna k. a. 3. Zongorán játszik *Dr. Gyarmathy* Dezsőné urhölgy. 4. Felolvas *Ravasz* Árpád, székelyudvarhelyi ev. ref. koll. tanár. 5. Zongora-hegedű-ének-trió. Előadják *Sebesi* Lila, *Aranka* és *Margit* kisasszonyok. 6. Költemények. *Irta* és felolvasa *Eisenlohr* Ulrich segesvári m. kir. pénzügyigazgató. 7. „Fel a szent háborúra.” Szövegét írta *Petőfi*; zenéjét szerezte *Végler* Gyula. Előadja a Tanítóképző-intézeti dal- és zenekar. Helyárak: I. r. ülőhely 2 kor. II. r. ülőhely 1 kor. 20 fill. Állóhely 60 fill. Tanuló és gyerekjegy (állóhely) 40 fill. Kezdeté d. u. 6 órakor. 93

Változás a székelyvasút menetrendében. Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága még február havi gyűléséből, *Damokos* alispán indítványára átiratban megkereste a vasúti igazgatóságot, hogy a székelyvasút menetrendjében a lehetőségig annyi változást tegyen, hogy a Székelyudvarhelyre délután érkező vonat ne 2, hanem 1 órakor érjen be. A vasúti forgalom mai fejlettsége mellett mindnyájunknak, kiknek a budapest—brassói fővonalról félreeső fekvés hátrányait éreznünk kell, igen lényeges kérdést képezett azon idővesztés, mely a székelyvasút lassu közlekedése következtében érintett. A vasúti igazgatóság, most az alaposan megindokolt átirat következtében a teherszállításra egy harmadik tehervonatot állít be, s az egy órai idő megtakarítás céljából a csatlakozási állomás, a hajnali vonat mintájára *Segesvárról* Héjasfalvára helyeztetik át már május hó 1-ével, a miáltal a délutáni vonat Székelyudvarhelyre nem 1 óra 59 perczkor, hanem 12 óra 45 perczkor fog beérkezni. E mindenesetre, minden tekintetben a nagyközönség előnyére és kényelmére szolgáló menetrend változást, örömmel vesszük.

Az adókvetési felszólamlási bizottság. Az adó kvetése elleni felszólamlási bizottságba a miniszter *Daniel* Lajos birtokost és *Dr. Nagy* Sándor csikszeredai ügyvédet nevezte ki.

A tanári-kör f. hó 19-iki ülésében a Szabad Lyceum ez idei ciklusának lefolyásáról lévén szó, nem csekély konsternációt okozott, — mint bennünket értesítenek — városunk intelligens osztályának a Szabad Lyceumokkal szemben tanusított indolentiája, hideg magatartása. Valóban ha elgondoljuk, hogy e város főiskoláinak tanáraiból alakult testület felolvasó-estélyei döntő, irányító egyéneink közönyössége miatt — tisztelet a kivételeknek — kik közül többen mint tudjuk erkölcsi s ha szükséges lenne, még az anyagi támogatást is szíves készséggel felajánlották — jutna zátonyra, ez állapot városunknak nem válna előnyére. Hisszük és reméljük, hogy a jövő iskolai évbéli ciklus alatt fáradtságos törekvéseikben tanáraink nagyobb elismerésben részesülnek városunk intelligens osztálya részéről, a gyűléstermek nem fognak kongani a ürességtől; az illetékes tényezők maguk találjanak alkalmat a jobb sorsra érdemes ügy fellendítésére.

A pótdadó kvetési lajstrom. A következő sorokat vettük: Tudomásra hozatik, hogy az 1902. évre a teher iver tekintetbe vételével kvetett általános jövedelmi pótdadót magában foglaló kvetési lajstrom a városi adóhivatalnál 8 napi közszemlére ki van téve, melynek megtekintésére érdekeltek azon figyelemzetéssel hivatnak fel, hogy a kvetés ellen irányuló esetleges felebbezéseiket a helyi kir. pénzügyigazgatósághoz záros határidő alatt, annál is inkább adják be, mivel a később érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Esküdtzéki tárgyalások. A székelyudvarhelyi kir. törvényszéknél folyó 21. és 22-ikén tartottak meg a folyó évi első ülészeki tárgyalások. Az esküdtzék elnöke *Dr. Bodolla* Gábor törvényszéki elnök, bírák *László* Domokos és *Dr. Göllner* Béla voltak, míg a jegyzőkönyvet *Dr. Beszterczey* István törvényszéki aljegyző vezette. A vádat *László* Kálmán kir.

alügyész képviselte, míg Dr. Nagy Samu és Györffy Titusz, mint védők szerepeltek. A 21-iki esküdtzék tárgyat haláltokozó súlyos testisértés büntette képezte. A múlt év szeptember 22-én történt, hogy Zetelakán Boldizsár Ficzi István harmad magával, az ugynevezett „Gátmögé” nevű helyen Bándi Györgyöt bottal, szándékosan, de ölési szándék nélkül fején oly súlyosan bántalmazta, hogy annak halálát okozta. Boldizsár Ficzi János mindössze 22 éves, napszámos, s büntérsaiul Boldizsár Ficzi Ferenc és Ötvös István szerepeltek. Az esküdtek vádlottakat bűnösnek mondták ki, a melynek alapján a törvényszék Boldizsár Ficzi Jánost és Ferenczet egyenként másfél évi, míg Ötvöst hat havi börtönre ítélte. — 22-iki esküdtzék tárgyaúl szándékos emberölés büntette szolgált. Ugyanis folyó év február 7-ikén este történt, hogy Boldizsár Ferenc erkei lakos, cigány, pálinkázás közben felmerült nézeteltérésből Majlát Józsefnek mintegy 10—15 késszurást ejtett, s hogy a büntetés elől meneküljön, harmadmagával hullát a vasúti sínekre vitte ki, hogy a nemsokára ottan elhaladó vonat szétzuzza. Az esküdtzék Boldizsárt, hogy Majlátot szándékosan, de szándékát nem előre megfontolva késszurásokkal megölte, erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésért 2 és fél évi börtönre ítélte, míg Sándor Györgyöt és Boldizsár Rebit, mint akik neki a hullának a vasúthoz való szállításában segédkeztek, felmentette. A vádat ismételtén Lázár alügyész, a védelmet Dr. Pál Ernő ügyvéd teljesítették.

A vágóhid ügye. A város, amint arról annak idején hirt adtunk, a vágóhid tervének megállapítása végett, egy szűkebb körű bizottságot delegált, amely már véglegesen megállapodott a vágóhid építésénél követendő irányelvekben. A tervrajzokat a városi mérnök annak alapján fogja elkészíteni, s remélhetőleg az építéshez még a folyó évben hozzákezdhetnek.

Az új redoute. Már ismételtén adtunk hirt a Boros-örökösök által, a tulajdonukat képező Budapestszálló kiegészítéseképpen, építendő redoutról. Az egyszerűsített színház helyiségül is szolgáló teremnek eredeti terv szerint május hóra kellett volna elkészülnie, azonban ebben az építést a változó időjárás annyira meggátolta, hogy azzal csak június hó közepére lehetnek készen. Az épület favázat már teljesen összeállították, s a fedélzet felrakásában is előrehaladtak. A terem déli oldalán elhelyezett színpadi podiumot eredetileg 7 méter szélesre tervezték, ami természetesen nem lett volna arányban a terem nagyságával, s így azon most utólagosan annyi változtatást eszközölnek, hogy még két métert hozzáadnak, tehát kilencméter szélességre bővítik ki, a mely esetben az 560 □ méter terjedelmű lesz. A teremmel kapcsolatosan építendő új étterem szintén már fedél alá került.

Az udvarhelyi birtokosság azon tagjait, kik legeltetési jogukat értékesíteni kívánják, felhívja az elnökség, hogy jogaik igazolványát Hlatky Miklós elnöknel vegyék át, mert a birtokossági tanács határozatából az értékesítés csakis ezen igazolvány felmutatása mellett eszközölhető.

A székelyudvarhelyi Hitelszövetkezet f. hó 20-án tartotta meg 7-ik évi rendes közgyűlését, a tagok élénk részvétele mellett. A közgyűlés elfogadta és megállapította az igazgatóság által bemutatott mérleget s a nyereség felosztására vonatkozó javaslatát szintén magáévá téve, az igazgatóságnak megadta a szokásos felmentvényt. Beteg Pálnak azon indítványa, hogy a szövetkezet alakíttassék át ipari és gazdasági hitelszövetkezetté, tanulmányozás és javaslatlétel céljából kiadott egy bizottságnak.

Városi közgyűlés és a városháza. Székelyudvarhely város képviselő testülete május hó első napjaiban rendkívüli közgyűlést tart, a melyen, mint értesülünk, a városház már meglévő és pályadíjjal jutalmazott tervének változatlan elfogadására, a képviselő testület számos tekintélyes tagja által, teendő írásbeli indítvány is tárgyalás alá kerül. A városház tervét a város képviselőtestülete még az 1899. évben fogadta el, mint olyant, amely a beérkezett 10—12 pályamunka között, szakértők véleménye alapján is, nemcsak a legjobb beosztásnak, de a legizlésebbnek bizonyult, s a pályadíjak a tervezőknek ki is fizetettek. A képviselőtestület akkor annak felépítését elvileg ki mondta, azonban az akkor előterjesztett 800 ezer koronás kölcsönt, a melyből a városházra 200 ezer korona esett, leszavazták, amivel igen természetesen a felépítésnek is nyakátszegték. A városház helyül tudvalevőleg a Szt.-Ferenczrendiek mellett elterülő hatalmas telket szereztek meg csaknem 40 ezer koronával, a mely így évck óta

kamatozatlanul hever. Mivel a múlt évben a képviselőtestületől a városház felépítését várni sem lehetett, a polgármester egyik előterjesztésében azt a községi iskola céljaira kívánta felhasználni. No még csak ez kellett! Öröm volt látni azt a felbuzdulást a mely ez előterjesztés nyomán járt. Hát azért szereztek azt meg olyan drága pénzen — így szól a képviselőtestület — hogy azt most már holmi iskolák céljaira fordítsuk? De olyan már csakugyan nincsen! — így folytatta, — inkább a városház felépítsük, de hamar! S megbízták a polgármestert, hogy a legközelebbi közgyűlésre a városház ügyében tegyen előterjesztést, ami a márczius havi közgyűlésen meg is történt. Miután a város pénzügyi helyzetét Szakáts polgármester valóban meglepő gyorsasággal annyira rendezte, hogy a városház felépítése alig róna valami elenyésző csekély megterhelést az adózó közönségre, a képviselőtestület az előterjesztést majdnem elfogadta, de némi eredményképpen ismételtén utasította a tanácsot, hogy a legközelebbi közgyűlésre már a városháznak redoute nélkül való felépítésre tegyen javaslatot. E közgyűlés óta, maguk az indítványozók is belátták, hogy e városnak egy diszteremre igen is van szüksége, s e májusi közgyűlésen talán éppen ők maguk lesznek azok, akik a városháznak a már meglévő terv szerinti felépítését fogják javasolni. Nagy a reményünk, hogy a tisztelt képviselő testület, nem régiben tett kijelentéséhez konzekvens marad, s az építés ügyét végrevalahára dűlőre engedi juttatni.

A III. oszt. adó kivétele. A III-ad osztályú adó kivétele az udvarhelyi járásra vonatkozólag f. hó 21-én vette kezdetét. Az adókivétel-bizottság elnökül, mint már jeleztük, a miniszter Sándor Mózes kir tanácsost nevezte ki, a melyben még Ferenczy Gyula, Gáspár József, Sándor Dénes és Flórián Bogdán vesznek részt. Az adó-kiszámítási javaslatok elkészítését, ugyszintén azoknak a kivétel bizottság ülésén való előadását Homolay Lajos pü. titkár végzi. A tárgyalások a legsimábban folynak le, s átlag naponta mintegy 100 tételt tárgyalnak le. Székelykeresztúron a bizottság f. hó 23-án ült össze Pap Ödön elnökle mellett, ahol az előadói tisztet Milsevic János pü. fogalmazó teljesíté. Székelyudvarhely városra, tekintettel az összehalmozott anyagra, aligha kerül a sor a kitűzött időben, május 12-én, a melyről különben változás esetén a nagy közönség tájékoztatva lesz.

Felhívjuk t. olvasóink figyelmét a lapuk mai számában megjelent Bihari Ede hirdetésére.

Szent-György napján.

Egy fertálylál megint idább vagyunk. A Gondviselés megengedte érnünk, hogy ismét a házbérfizetés örömei szakadjanak a nyakunkba. Tele vannak az utcák butorszállító-kocsik hosszú sorával. S az új emeletes bérházak, ha nem is teljesen, de nagyjában mégis csak megtelnek lakókkal...

... Barátunk, Sajgó György hivatalnok. Egy ur, akinek pénze csak a hónap utolján nincs. A hónap utolja pedig kezdődik nála már rendesen harmadikán. Ilyen körülmények között nem éppen magában álló és feltűnő eset, hogy házigazdája ezeltől három hónappal felmondta neki a lakást. Az ok igen egyszerű volt. György ur háziurának legérzékenyebb oldalát sértette meg. Nem fizette pontosan a lakásbért. Ennek következtében történt, hogy ő és tisztelt neje két hónap óta egyebet se cselekedett, minthogy lakást keresett. Igényeik voltak, hogy az új lakás

olcsó legyen,
tágas legyen,
poloskamentes legyen.
Két hónap múltán azután találtak végre lakást, mely annyiban felelt meg igényeiknek, hogy
drága volt,
szűk volt,
setét volt és
poloskában nem szűkölködött.

Midőn György ur már-már belenyugodott a változatlanságba, elhatározta, hogy két hónapi lakáskeresés után kipihen a fáradságot, még egyszer régi otthonában. Ámde nem számított az asszonykára, aki az utolsó időt az elhagyandó fészékben azzal töltötte el, hogy suroltatott, poroltatott s a butorok hégait valami végtelen kellemetlen illatu folyadékkal pemecseltetette be, abból az üvegből, amelyre ez a sokat jelentő felirat van vignettázva: „Száz aranyat egy poloskáért!”

És ez a kétségbeesítő tisztogatás eltartott hajnali három órától, éjjeli tizenegyig. Akiknek vala hasznában részük, azok felfogják a helyzet borzalmasságát. György hiába tiltakozott, a feleség nyomban letorkolta.

— Ember hallgass! Első a tisztaság!
Végre csakugyan eljött a szent hurczkolódás napja. Egy társzeker megállt Györgyék lakása előtt és harmincz pengőért átszállította őket az új lakásba, amely különben a negyedik ház vala a szomszédságukban. Baj különben nem történt, ha csak nem baj az, hogy
a nagy tükör végig repedt,
a szolgáló a befűtött üvegekkel telt kosarakat földhöz vágta,
a petroleumos kanna tartalma beledől a zsiros bódónbe,

György kedves neje formás lábát, a lépcsőn lecsuszva, kificzamította.

Miután a költözökös ilyen szerencsésen megtörtént, Sajgó György elhatározta, hogy ennyi keserve mulat egyet. Vigasztalást keresni elment „A két szürke fókához” címzett vendéglőbe, amelyben a czimnek megfelelőleg, két korcsmáros van, akik közül mikor az egyik inspekziós, a másik részeg, és viszont, ha az egyik részeg, a másik inspekziós. E nevezetes helyiségben György ur a kiállott szenvedések büfejtéséül kegyetlenül berugott vala. Ez még nem lett volna baj, de még az sem, hogy mikor hazafelé bandukolt, fejét hol az utca jobb, hol pedig balfelől hársorában csiklandozta meg. Az azonban már baj volt, hogy Györgyünk utközbe elfeledkezett arról, hogy másik házba költözött s elkezdett dörömbölni egykori lakásának ajtaján.

Egyszerre csak megszólal odabent egy mélységes basszus-hang:

— Hallja maga részeg malacz, menjen a saját ajtajára dörömbölni!

Gyuriban a hang hallattára rémes és iszonyu sejtalem támadt.

— Ez férfihang — mondá magában. Családi szentélyemben idegen van! Megölöm!

Ezzel odament a nyitva levő udvari ablakhoz és szép csendesesen bemászott, azaz mászott volna, ha fejfel nem bukott és bele nem zuhant volna egy ugorkás üvegekkel telt alkalmatosságba, onnét pedig át nem bukfcenezett volna valamely kerevetre, amely megszólalt. harsogó üvöltésben törve ki:

— Gyilkos! Rabló! Segítségl

A kiáltásra a ház új lakói, éjjeli pongyolában, összefutottak és Györgyöt kegyetlenül elpáholva, kilökték az utcára.

Hogy ez a lovagiatlan eljárás használt, bizonyosság arra, hogy Sajgó most már hazatért új lakására. A cseléd mikor meglátta eléktelenített arcát, valami hizelgőnek nem mondható megjegyzést kockáztatott meg György azonban nem törődve e véleménynyilvánítással, hogy tisztelt neje észre ne vegye ünepélyes bevonulását, az előszobában levetvén lábravalóit, ugy surrant a hálószobába, előre örülve a mindent feledtető édes nyugalomnak.

Alig aludt azonban egy fé órát, borzalmas álmok kezdtek gyötörni. Mintha az ördögök tüzes vassal csipkedték volna máskülönbén érzékeny bőrét. Egyszer azután nagyot orditva, mint egy megvadult sakál, kiugrott az ágyból és felkapta az éjjeli lámpát. Amit látott, megdöbbenette. 3279 apró állatot sikerült neki hamarosan összefogdosni s amig kiszámította, egyért-egyért száz arany dukálván neki, összesen 327 000 arany fogja ütni a zsebet; tisztelt neje keserves nyögése zavarta meg ábrándjait:

— György, ennek mind te vagy az oka!

— Én! É... én?!

Ekkor már látzott a hajnal. A bezárt ablakon át is behal'atszott a vén tronkus háztulajdonos szava:

— No, ez az új lakó is jó malár lehet. Összekarmolt ábrázattal, részegen jött haza, mint egy tróger!

Györgynek türelme véget ért. Hizelgően fordult az asszonykához:

— Uj lakást keresünk, mucsuskám!

A következő két hónapot Sajgóék ismét új lakás keresésével töltik.

Kiadja Becsek D. Fia könyvnyomdája.

Szám 1491—1902. tkvi.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak, Kovács Ferenczné Kandó Juliánna végrehajtást szenvedő elleni 72 kor. 18 fillér s jár. kielégítése végett ezen kir. törvényszék területéhez tartozó a székelyudvarhelyi 177. sz. tjkvben A+ 1. hrsz. 318 hrsz. árverést szenvedő, valamint Kandó Mózes, Orbán Gergely és neje Boncz Juliánna társtulajdonosok ellen 480 korona, továbbá 178. sz. tjkvben 1. rendsz. 319. hrszból Kovács Ferenczné sz. Kandó Juliánna 1/2 rész jutalékára 570 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban az 1902 évi június hó 2-ik napján d. e. 9 órakor a sz.-udvarhelyi kir. törvényszék tlkvi hatóságánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban kiküldött kezéhez letenni. Az árverés további feltételei a hivatalos órák alatt a tlkvi hatóságnál tekinthetők meg.

Székelyudvarhelyt, 1902. márczius 2-án.

Dr. Grandpierre,
törvészéki albiró.

Szám 1657—1902. tlkvi.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Szt.-Egyh.-Oláhfalva község végrehajtónak, Ambrus Ignác végrehajtást szenvedő ellen 835 korona s jár. kielégítése végett ezen kir. törvényszék területéhez tartozó, a Szt.-egyh.-oláhfalva községben fekvő 755. sz. tjkvben A+ 1 r. 4289/1., 4291., 4292/1. 4292. hrsz. 1/2 rsre 100 kor. a 2. r. 807/1. hrsz. 1/2 rsre, 3. r. 807 1/2. hrsz. 1/2 rsre, együttesen 400 kor. az 556. sz. tjkvben A+ 1. r. 2511 hrszból Ambrus Ignác

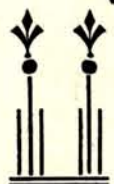
jutalékára 10 kor., az 521. sz. tjkben A+ 1. r., 1144 hrszra 20 kor., 2. r. 4289/2., 4290., 4292/2., 4293. hrszra 100 kor. 3. rsz. 4866/2., 4867., 4868. 4869/1. hrsz. 150 kor. 4. r. 5389/3., 5391. hrsz. 35 kor. 5. r. 5484/1. hrsz. 20 kor. a tr. 5489., 5508. hrsz. 30 kor. 7. r. 5528. hrsz. 40 kor. 8. r. 5677/2. hrsz. 30 kor. 9. r. 5697., 5698. hrsz. 80 koronában ezennel megállapított kikáltási árban az 1902. évi június hó 19-ik napján d. e. 9 órakor Sz.-Egyh.-Oláhfalú község házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek elfognak adatni.

A venni szándékozók tartoznak a becsárnak 10% -át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Az árverés további feltételei a hivatalos órák alatt a tlkvi hatóságnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság.
Székelyudvarhelyt, 1902. március 19.

Dr. Grandpierre, kir. törv. bír.

Roth Frigyes megbízottja Folkend János
Csillag-szálloda
Székely-Keresztur.

Kiváló jó konyha!

Tiszta vendégszobák

Ajánlja a közönség figyelmébe a kor követelményeinek megfelelő vendéglőjét, kávéházát, éttermét, a hol gyors és pontos kiszolgálás mellett tisztán kezelt ételek és borok, ugyszintén sör * * * * * kapható. * * * * * A közönség pártfogását kéri **Folkend János**, vendéglős.

Eladó háztelek

a rajta levő épületekkel, a többet ígérőnek, f. évi május hó 19-én d. e. 9 órakor a helyszínen tartandó magán árverezés útján eludatik. Részletes értesítés szerezhető a Vár-utca 443. sz. alatti lakházban.

Tenyészállat-kiállítás

Budapestben, 1902. március 22-ikén.

Ezen

a „Szultán“ drassói magyar bika

400 koronás I. díjat,

500 „ fővárosi tiszteletdíjat

abszolút legjobb eredményért és

1500 koronás vételárat ért el.

Hasonlóképp nevelt I-ső rendű, gyors fejlődésű magyar bikák

600 koronától kezdve.

Továbbá nagyszámú betanítatlan

igás ökör

itt átvéve és fizetve, leütés nélkül 60 fillérért állandóan kapható

Gróf Teleki Arvéd ur
drassói uradalmában. u. p. Koncza.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszert, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik készványul, csúznál és meghüleceknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt

bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket

dobozokban a „Horgony“ védjeggyel

és a „Richter“ cségyezéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k.

árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török

József gyógyszerésznél

Budapestben.

hichter F. Ad. és tarsi,

csász. és kir. udvari szállítók.

Rudolstadt.

Raktár:

Nagysolymos **Koncz Armin** gyógyszerárban Székelyudvarhelyt

287 - 1902 számhoz

Hirdetmény.

A kereskedeletügyi m. kir. miniszter ur az 1902. évi április hó 19-én kelt 24126. számú rendeletével a marosvásárhely—gyergyószentmiklósi állami közút 62—63. km. szakaszán tervezett útkaparóház építését 3856 kor. 98 fillér erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat kivitelének biztosítása céljából az 1902. év május hó 20-ik napjának d. e. 10 órájára az sz-udvarhelyi kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zártajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zártajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5 % -ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Székelyudvarhelyt, 1902. évi április hó 23-án.

A hivatal főnöke:

Diószeghy, kir. főmérnök.

Dreher-féle
Schwechati sör!

A mai naptól kezdve

Sándor István vendéglőjében

(Koronay-kert)

minden ünnep- és vasárnap friss Dreher-féle Schwechati; másnapokon Dreher-f. világos Király-sör kapható.

Egy pohár 20 fillér.

A n. é. közönség tömeges támogatását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Sándor István.

Schwechati sör!

Dreher-féle

Szóдавизгыártáshoz vállalkozó kerestetik.

Szóдавизгыémem összes tartozékaival, esetleg gyártási helyiséggel, átadom egy haszonbérletnek, vagy egy biztosítékkal bíró üzleti vállalkozónak átengedem közös haszonra való kezelésébe. Esetleg eladom a teljes berendezést részletfizetésre. A szóдавизгыártás tisztességes kezelés mellett jó hasznot hajt. A gyártást bárki könnyen megtanulhatja. Értekezhetni:

Nagysolymosi KONCZ ÁRMIN gyógyszerésszel Székelyudvarhelyt.

Íngyen és bérmentve

kap mindenki egy könyvet, mi által mindenki azon helyzetbe jut, hogy Esszenciámmal hideg uton a legjobb és finom

likőrt és rumot magának előállíthat.

WATTERICH A.

Budapest, VII., Dohány-u. 5.

Kitüntetve 8 éremmel és hitelt érő okmányokkal.

Szőlőoltványok

szokványminőségben A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtiszta teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia csemetek és magvak.

Uradalomnak, községeknek három évi törlesztésre is adtnak.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez részletekkel ellátott útítélet és kezelési utasítás mellékeltek.

Ezer csemete elég 200 méterre. — Ár 8 ft

Diócsemeték.

Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városban, faluban, pusztán, gazdaság vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekes lehet, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Csím:

„Ermelléki első szőlőoltvány-telep“ **NAGY GÁBOR**, Nagykánya, u. p. Székelyhid.

Szolid és olcsó árak!

Olcsó bevásárlási forrás!

Tavaszi

mány; Deln, Lüsster, Voalok, Batiztok, Sephirek stb.

Női díszkalapok a legújabb

francia modellek után, nagy választékban; mindezeket

kedvező alkalmi vteleim folytán meglepő olcsó árakban

árusítom, miről a nagyérdemű közönség szíves pártfogását

és meggyőződését kérve, maradok kiváló tisztelettel

Barcsay Károly női- és férfidivat üzlete.

Szolid és olcsó árak!

és nyári

idényre!

érkeztek, ugymint: női és férfi gyapjuszövetek, hazai, francia és angol gyárt-

Dísztemetkezési vállalat.

Dísztemetkezési vállalat.

1000000 KORONA ESETLEG A LEGNAGYOB NYEREMÉNY!

KIVÁLÓ NYEREMÉNY TÖRÖK-NEL.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Hat millió kor-nál többet nyertek általunk nagyrabecsült vevőink.

100,000 sorsjegy 50,000 Korona. Az egész világon legesélyesebb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztály-sorsjátékunk, mely nemcsakra nyílt kezdést veszti.

f. évi május hó 5-ig bizalommal hozzánk küldeni TÖRÖK A. és T.S.A. BANKHÁZ, Budapest.

Hazánk legnagyobb detall osztálysorsjáték üzlete. Főpundák osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI. Teréz-körtől 4/a. Fióküzlet: I. Váci-körtől 4. - 2. Múzeum-körtől II.

TÖRÖK A. és TÁRSA bankháza Budapest. Kérlek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Rendkívüli szerencse Bihari Ede fővárosában, ahol eddig több mint öt millió koronát fizettek ki. közzötte 600,000 kor. a 69686, 600,000 k. a 28718. száma.

Nem kell gazdagnak lenni, hogy de általa meggazdagodhassunk! egy sorsjegyet vásároljunk.

SZERENCSE-NAPTÁR. Az I. osztályú sorsjegyek ára: egy nyolcad (1/8) - 75 frt vagy 1.50 kor. egy negyed (1/4) - 1.50 frt vagy 3. - kor.

Table with columns for months (Januar to December) and lottery numbers. Includes a section 'Mikor van a születésnapom?' with birth dates and corresponding lottery numbers.

Bihari Ede Budapest, Városház-utca 14. Alóli szerencses fölárszúthoz jutani! f. évi május hó 3-ig Sziveskedjék megrendelését azonnal, de legkésőbb Eredeti sorsjegyeket utánvéttel vagy a betétszeg ellenében küldök. Minden rendezéshez a hivatalos tervet inryem meléklem.

10 házi koszt kapható jutányos ár-ban, tiszta kiszolgálás mellett úgy helyben kímérvé, mint házhoz hordva: Ifj. Bodrogi Györgynénel Sz-udvar-helytt, Vár-utca.

HERF FELICIA ES FIA Galvanzizáló és fémcsiszoló Budapest, VIII. József-u 31. Intézet. Vidéki megrendelések pontosan, jutányosan.

Felhivas a Hamburg-állam által biztosított nagy pénzorsjáték nyereményiben való részvételre, mely sorsjátékban nyereményen 202,000 Márka.

Table listing lottery prizes and amounts: 500,000 Márka, 200,000 Márka, 100,000 Márka, etc.

Az első osztályra, melynek húzása hivatalosan fog megállapítani egy egész eredeti sorsjegy csak 7.- Korona egy fél 3.50 állér 1.75 állér.

I. HECKSCHER SÁMUEL BANKHÁZÁHOZ HAMBURG. Egy valódi olcsó áron eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Törlesztéses kölcsönt földbirtokra és bérházakra 5%.

Sarkány József Felvilágosítást ad Budapest, Váci-körtől 21.